

Yasal düzenleme

- 2004- 5179 sayılı “Gıdaların üretimi, tüketimi ve denetlenmesi”ne dair KHK’nin verdiği yetkiye dayanarak
- **Türkiye’de Bitkisel Çaylar ve Gıda Takviyeleri ile ilgili otorite Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı’dır.**

2004- 5179 sayılı “Gıdaların üretimi, tüketimi ve denetlenmesi” ne dair KHK

- Gıdaların üretimi, tüketimi ve denetlenmesine dair kanun hükmünde kararnamenin değiştirilerek kabulü

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı

- Bitkisel Çaylar
- Gıda TAKVİYESİ: Gıda olarak kullanılan bitkilerin günümüz ilaç formlarında (tablet, şurup) bulunan ürünler: sarımsak tabletleri, lahana kapsülleri
- Bu ürünleri taşıdığı etken maddelerin etkileri göz önüne alınarak pozitif ve negatif listeler

İZİN KRİTERLERİ

- Bitkinin gıda desteği amaçlı kullanıldığına dair bilimsel literatür bilgisi
- Ürünün ne olduđu (çay, gıda takviyesi, macun vb.)
- Bitkinin ürün içinde kullanım şekli
- Bitkinin veya ürünün hangi ülkeden getirileceđi
- Bitkinin üretildiği ve/veya yükleneceği ülkenin resmi otoritesinden gıda amaçlı olarak tüketime sunulduğunun beyanı ya da sağlık sertifikası
- Gerektiğinde ürünün Avrupa Birliđi (AB) ülkelerinde satıldığını gösteren serbest satış sertifikası
- Ürün örneđi

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Danışma Kurulu

- Değişik ülkelerden getirilmek istenen veya yurt içinde üretilen ürünlerdeki **bitki sayısında** pozitif listede olması durumunda bile etkileşime neden olabileceği gerekçesiyle **sınırlandırılma** çalışmaları devam etmektedir.
- **Afrodiziyak bitkilerin** ise **gıda desteği olarak kullanılamayacağı** Danışma Kurulu kararı ile tespit edilmiştir.

Bitkisel Ürünler

- Çay
- Tablet
- Kapsül
- Draje

Bitkisel droglardan preparat hazırlamak için en çok kullanılan madde su, en genel formülasyon şekli de Çay'dır.

Bitkisel ay

- **Günlük rahatsızlıklar olarak belirtilen şikayetlerin iyileştirilmesinde; tedavi edici değere sahip etken madde/maddeler içeren bitki ya da bitki parçalarından hazırlanan hastalıklardan koruyucu, tedavi edici veya tedaviyi destekleyici olarak yararlanılan formülasyonlardır.**

Tek bir bitkiden oluřan aylar

- **Papatya, ıhlamur, kuřburnu**

Karışım halinde olan aylar

- **Avrupa'da uygulanan fitoterapide temel kural: 4-7 bitkiden fazla bulunmaması yönündedir.**

Tıbbi ay Formları

- 1) Karışık aylar (blended teas): Birden fazla bitki içerir.**
- 2) Poşet aylar (tea-bag teas)**
- 3) özünen aylar (Soluble teas)**

Althae rosea (Marshmallow)

Fructus Anisi (Aniseed)

Poşet çaylar

- Bitki ya da karışım filtre görevi yapan bir çantada bulunur.
- Çayların %80'i bu formda satılır.
- Poşetler dozaj açısından avantajdır.
- Dezavantajı, ince toz edilmesinden dolayı yüzey alanı genişlemiştir. Oksidasyona duyarlılık artmıştır. Uçucu ve aromatik kısımlar kaybolabilir. Kalite kontrolü zordur.

Poşet çaylar: Tea-bag teas

Çözünen çaylar

- Laktoz ya da maltodekstrin gibi taşıyıcı madde ile kuru bitki ekstresi kaplanmıştır. Dolgu maddesi oranı % 50-92 arasında olup, bitkisel ekstrenin gerçek oranı %8-50 arasında kalmıştır.
- Diabetiklerde dikkat gerektirir.